

De leden van de Gemeenteraad
Postbus 1
2650 AA BERKEL EN RODENRIJS

**Bedrijfsvoering
Bestuur & Communicatie**

Postbus 1
2650 AA Berkel en Rodenrijs

Nadere informatie
Kees van Dongen

Telefoon
14 010

E-mail
info@lansingerland.nl

Website
www.lansingerland.nl

Verzenddatum 23 september 2020
Ons kenmerk U20.07020
Uw brief van

Onderwerp **Aanbieding Nota Reserves & Voorzieningen en Nota
Risicomanagement & Weerstandsvermogen**

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij bieden wij u de Nota Reserves & Voorzieningen 2020 en de Nota Risicomanagement & Weerstandsvermogen aan. Conform de Financiële verordening 2017 legt het college eens in de vier jaar de raad kaderstellende nota's voor. De huidige nota's dateren uit 2016 en zijn aan herziening toe. Bij de bespreking van het Integraal Huisvestingsplan primair onderwijs (IHP) heeft de wethouder financiën toegezegd de actualisatie van de Nota Reserves & Voorzieningen te vervroegen met het doel dat deze in uw raad kunnen worden vastgesteld vóór de behandeling van de Begroting 2021-2024 en de besprekingen over de aanwending van de Eneco opbrengsten. Bij deze komen wij deze toezegging na.

Belangrijkste wijzigingen

De Nota Reserves en Voorzieningen (T20.10881) beschrijft de beleidsuitgangspunten en regelt de bevoegdheden omtrent de vorming en besteding van reserves en voorzieningen. Ten opzichte van 2016 zijn in de verslaggevingsvoorschriften voor gemeenten een aantal wijzigingen doorgevoerd, die wij overnamen in deze nota. Hierbij moeten worden gedacht aan nadere regels die zijn gesteld bij het onttrekken van budget aan reserves en aan de uitbreiding van soorten van voorzieningen. Daarnaast willen wij duidelijke en realistische uitgangspunten uiteen te zetten voor de vorming en inzet van reserves. De nota die nu voorligt geeft een nadere toelichting op de inzet van reserves en voorzieningen in relatie tot het structurele begrotingsevenwicht en bevat een kader voor de inzet van een kapitaallasten dekkingsreserve. Door het opstellen van nadere regels voor de vorming van deze reserve, strenger dan zijn voorgeschreven in de gemeentelijke verslagleggingsvoorschriften (Besluit Begroting en Verantwoording) voorkomen wij het onnodige gebruik. Wij stellen voor criteria te gebruiken voor die investeringen waarbij wij de kapitaallasten uit de reserve willen

dekken. Aan de andere kant is het belangrijk te realiseren dat alleen het type kapitaallasten dekkingsreserve ons de mogelijkheid biedt om structurele lasten uit een reserve te dekken. Onttrekkingen uit andere reserves zijn incidentele dekkingsmiddelen en dus niet structureel. De Provincie als financieel toezichthouder heeft dat nadrukkelijk bevestigd. Verder in deze brief lichten wij toe hoe dit kader aansluit op het begrotingsbeleid van onze gemeente.

Relatie met Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen

Gelijktijdig met deze nota bieden wij de Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2020 (T20.1099) en het raadsvoorstel (BR2000096) ter vaststelling aan. De inzet van reserves heeft een belangrijke relatie met het weerstandsvermogen van de gemeente en kan dus niet los worden gezien van de vraag welk beleid we voeren ten aanzien van het weerstandsvermogen en risicomanagement. De huidige Nota Risicomanagement biedt nog wel een goede basis voor het bepalen van het weerstandsvermogen, maar er zijn op een aantal onderdelen wijzigingen. Zo namen we in de paragraaf weerstandsvermogen van de begroting voorheen informatie op over de risico's op structurele tegenvallers. Die informatie willen we uitbreiden. We laten in het vervolg zien welke risico's een mogelijke impact hebben op de structurele baten en lasten van de gemeente en wat het in financiële zin betekent indien deze risico's zich voor gaan doen. Een nadere toelichting op de wijzigingen leest u in die nota en het bijbehorende raadsvoorstel.

Begrotingsbeleid in relatie tot onze financiële positie

De financiële positie van onze gemeente is de afgelopen jaren aanzienlijk verbeterd. Onder invloed van onder andere de aangetrokken grondverkoop namen de schulden af en groeide het eigen vermogen (met name de algemene reserve) fors. Het weerstandsvermogen, de mate waarin de (financiële) tegenvallers kunnen opvangen, is sterk verbeterd. Dit komt tot uitdrukking in de financiële kengetallen, zoals deze ook gepresenteerd zijn in de Jaarstukken 2019. De netto schuldquote is, mede als gevolg van de verkoop van de aandelen Eneco, laag en het weerstandsvermogen in Lansingerland is meer dan voldoende.

Door de verkoop van de aandelen Eneco ontvingen wij dit jaar € 137,6 miljoen. Met dit grote bedrag 'op de bank' zit onze gemeente in de positie van een aanzienlijke overliquiditeit (direct beschikbare financiële middelen). Door de komende jaren gronden te verkopen verwachten we dat er nog meer liquiditeiten beschikbaar komen. Voorheen waren onze activa -veel meer dan nu het geval is- belast met netto schulden. Tegelijkertijd staat in Lansingerland, net als bij de meeste gemeenten in Nederland, het begrotingssaldo onder druk, onder andere door de toenemende vraag naar financiering van de jeugdhulp en WMO.

Deze uitgangspositie vraagt om weloverwogen keuzes. We willen koersvast zijn en een betrouwbare overheid zijn voor onze inwoners en ondernemers. Binnen het verantwoord begrotingsbeleid maken we weloverwogen keuzes, tegelijkertijd willen we het voorzieningenniveau op peil houden en maatschappelijk organisaties blijven ondersteunen. Om dit te kunnen realiseren is het noodzakelijk om het zorgvuldig opgebouwde eigen vermogen verantwoord en op een weloverwogen wijze te gebruiken, waarbij ook op de langere termijn een goede financiële positie gewaarborgd blijft.

Verantwoord begrotingsbeleid

Het college staat -net als uw raad- voor verantwoord begrotingsbeleid. Aan de hand van de vastgestelde kaders, zoals in deze nota's weergegeven, wegen we onze keuzes af langs diverse financiële pijlers. Denk hierbij aan een houdbare schuldpositie, voldoende weerstandsvermogen en een structureel sluitende begroting. We bezien deze pijlers altijd in samenhang met elkaar. Met onze financiële uitgangspositie in ogenschouw genomen, is de inzet van reserves een passend begrotingsinstrument. Door het weloverwogen gebruiken van ons eigen vermogen in de vorm van een kapitaallasten dekkingsreserve, kunnen wij onder de in de nota genoemde voorwaarden, dekking vinden voor structurele lasten.

Het college benoemt heldere criteria voor de soort van investering waarbij de inzet van de kapitaallasten dekkingsreserve is toegestaan (paragraaf 3.6). Allereerst mag de investering niet worden bekostigd uit vreemd vermogen. Met andere woorden: wij betalen de investeringen uit onze eigen middelen. Omdat we niet lenen voor deze investeringen, nemen de schulden ook niet toe en hebben we later geen liquiditeiten nodig voor aflossingen.

Het tweede criterium schrijft voor dat het weerstandsvermogen op het moment van besluitvorming van het instellen of ophogen van een kapitaaldekkingreserve niet onder de ratio 1,2 mag komen. Hiermee borgen wij dat onze algemene reserve voldoende blijft om risico's of tegenvallers op te vangen. Naast deze twee financiële criteria, geldt ook een inhoudelijk criterium: slechts bepaalde soorten investeringen komen in aanmerking voor dekking via de kapitaallasten dekkingsreserve. De verduurzaming van bestaande schoolgebouwen past bijvoorbeeld hierin (aanvullende criteria 1 en 4). Na de looptijd (afschrijvingstermijn) is het maar de vraag of er opnieuw voor dit doel geïnvesteerd moet worden. De dekking van de kapitaallasten van een investering voor de aanleg van een nieuwe weg valt juist buiten dit criterium. Reden daarvan is gelegen in het feit dat bij dit type investering na de afschrijvingstermijn eigenlijk altijd wel weer opnieuw een investering (bijvoorbeeld in een nieuw wegdek) nodig zal zijn; het ligt immers niet in de rede dat de weg dan opeens niet meer nodig zal zijn.

Tot slot

De hierboven genoemde criteria zijn gemeentelijk beleid en zijn strenger dan de wettelijk voorgeschreven regelingen. Daarmee voorkomen wij in Lansingerland de onnodige vorming van (bestemmings)reserves. Alleen bij specifieke investeringen willen wij het instrument van de kapitaallasten dekkingsreserve inzetten, om zo die investeringen toch mogelijk te maken zonder dat beroep moet worden gedaan op de schaarse structurele begrotingsruimte.

Het college is van mening dat met de Nota Reserves en Voorzieningen wij een nieuw kader krijgen om op een verantwoorde wijze met (bestemmings)reserves om te gaan. Dat biedt onze gemeente de mogelijkheid om koersvast te blijven met het oog op onze toekomstige opgaven.

Wij kijken uit naar een constructieve beraadslaging in uw commissie en raad.

Met een vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Lansingerland

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large loop followed by a horizontal stroke and a diagonal line.

Lucas Vokurka
Secretaris

A handwritten signature in blue ink, featuring a stylized 'P' followed by several horizontal and diagonal strokes.

drs. Pieter van de Stadt
Burgemeester

Bijlagen:

- Nota Reserves en Voorzieningen 2020 (T20.10881)
- Raadsvoorstel Nota Reserves en Voorzieningen (BR2000095)
- Nota Weerstandsvermogen en Risicobeheersing 2020 (T20.10599)
- Raadsvoorstel Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2020-2023 (BR2000096)